

Als "net komen kijkend" lid van de Vlinderwerkgroep Friesland, vind ik het erg leuk dat mij gevraagd is om een stukje te schrijven voor de Flinterwille over hét veenhooibeestje (afgekort VHBje). Ik ken inmiddels een groot aantal mensen die zéker meer weten en kunnen vertellen over dit bedreigde mooie vlindertje. Ik ervaar de waarnemingen steeds als bijzonder, maar het wetenschappelijk gedeelte laat ik graag over aan de echte kenners!

Het seizoen begon zo geweldig vroeg en mooi, maar het blijft opmerkelijk dat ik de eerste waarneming al op 17 mei deed. Natuurlijk zou je gaan twifelen, aan mezelf of dat ene VHBje, maar na de verbazing en het "wegduiken" van het vlindertje hebben mijn man en ik een lange tijd staan kijken, wachtend, om toch die bevestiging te krijgen. En die kregen we! Het Veenhooibeestje kwam wederom tevoorschijn. Toen was het duidelijk, de eerste van 2004! Lempke noemt de eerste waarneming ooit op 27 mei, mijn waarneming was dus tien dagen eerder. Is het nu een kwestie van al hogere temperatuur vroeg in het jaar of is en blijft dit een uitzondering? Tot mijn spijt is het weer kort daarna omgeslagen en heb ik tot 4 juni niet eentje meer gezien, helaas. Als het weer constanter zou zijn en niet die pieken en dalen zou vertonen, was het dan niet allemaal veel duidelijker?

Vorig jaar hebben Grietje de Lange en ikzelf een bijzondere waarneming gedaan van 100 Veenhooibeestjes op één dag. Het is dat jaar bij 100 gebleven op eenzelfde dag. We hadden hoop de dagen erna meer (nóg meer!?) te kunnen waarnemen, maar ook toen werkte het weer zeker niet mee en daardoor geeft het mij een "scheef" gevoel, omdat ik dit jaar een piekdag had van 102 en enkele dagen daarna (het weer werkte toen wél mee) het hoge aantal van 190 exemplaren! Dus het blijft een groot vraagteken voor mij hoe het vorig jaar had kunnen zijn na die verbazende 100 VHBjes als het weer destijds wél had meegewerkt!

Op een uitnodiging van Pauline Arends, werkzaam bij Staatsbosbeheer in Hooghalen, om daar ter plekke veenhooibeestjes te komen kijken zijn we ingegaan. Helaas was het weer dusdanig dat we de afspraak hebben moeten verzetten. Ook die dag was het echt dat oer Hollandse weer. Spectaculaire plensbuien die we van zeer dichtbij hebben mogen meemaken. Iets gezien door Willem Klok (Natuurmonumenten), Auke en Henk Hunneman, Jannie Sinnema, Pauline Arends en ondergetekende? Ja, regen en nog eens regen en een prachtig natuurgebied! Het speelt ons werkelijk, want als daar inderdaad zo'n grote populatie veenhooibeestjes zit ... Volgend jaar zullen we opnieuw een poging wagen!

Misschien leuk om de aantallen eens naast elkaar te zetten van 2003 en 2004. Het was opvallend dat er toch erg veel overeenkomsten waren, daardoor vielen die uitzonderingen des te meer op van de eerste waarneming 2004 en het extreme aantal van 190. Hiervoor heb ik in feite mijn eigen visie al beschreven. Het Fochteloërveen heeft in mijn ogen inmiddels bewezen een uitstekend biotoop te

zijn voor het veenhooibeestje. Het veengebied moeten we op deze manier handhaven, alleen het weer hebben we (gelukkig) niet in eigen hand.
(afgebr.) =afgebroken route door weersomstandigheden.

	2003	2004		2003	2004
17 -5		1	27-6	7	-
04 -6	1	-	29-6	17	-
06 -6	5	-	30-6	9	51
07 -6	2	3	05-7	-	11(afgebr.)
08 -6	15	15	06-7	-	47
10 -6	6	15	07-7	2	-
11 -6	4	-	09-7	6	6 (afgebr.)
12 -6	30	-	14-7	1	-
14 -6	-	23	17-7	-	5
15 -6	54	-			
17 -6	100	-			
18 -6	24	102			
22 -6	-	190			
25 -6	15	-			
26 -6	-	43			

Bijvangst en waarnemingen in de nacht Gerrit Tuinstra

In de nachtelijke uurtjes, voor, tijdens en na het inventariseren van nachtvlinders met behulp van kunstlicht en/of stroop, zie en hoor ik regelmatig andere dieren dan nachtvlinders. Eigenlijk zou ik al die waarnemingen moeten noteren, maar helaas blijft het daar meestal bij. Ook omdat het druk genoeg is met al die vlinders. Daarbij komt dat mijn kennis m.b.t. andere diergroepen vaak onvoldoende is om de waarnemingen altijd van een juiste naam te voorzien.

Ik heb eens op een rijtje gezet wat ik 's nachts zoal zie en hoor.

Vogels

Uilen; ransuil, soms een bosuil en soms een kerkuil voorbijvliegend of soms op de terugweg in de auto.

Kwartel; op verschillende plekken de aparte roep “kwik-me-dit” van deze bodembewoner gehoord.

Nachtegaal; het afgelopen jaar verschillende keren tijdens de inventarisatie in Lauwersoog gehoord en in 2000 tijdens de inventarisatie in de Tjongervallei. Op deze laatste plek in een nacht ook een keer een roepende *dodaars*, vanuit een poel.

Zoogdieren

Muizen; soms komt er een muis op bezoek. Het afgelopen jaar op dezelfde plek op de Schapedobbe een aantal keer. Soms zelfs tot onder het laken.

Egel; “snuffelend” in de omgeving of van de stroop snoepend.

Vleermuizen; diverse soorten vleermuizen, naar mijn idee in ieder geval laatvlieger en dwergvleermuis.